

Bind efter Udparcelleringen af denne Eiendom. Jeg erkjender, at der er sket Forsøg paa Udparcellering. Jeg beklager, at det er i saa ringe en Grad, at man der har foretaget en Udstykning, men der er dog foreslaaet 5 og 6 altsaa 11 større og 12 meget smaa Parceller. Der er altsaa 11 større Parceller, og havde der været 11 til af samme Slags, saa havde Hovedparcellen været borte, og saa vilde det maaske have været lettere at faae det Hele solgt. Jeg vil sige til den høitærede Finanzminister, at her ikke er Spørgsmaal om, at Statskassen efter vor Betragtning skulde kunne offre Noget til Fordel for den Enkelte, thi naar man udbyder Noget ved offentlig Licitation eller Auktion, saa er det ikke til den Enkeltes men til Almenhedens, og derved kan Statskassen komme til at offre Noget til almennyttige Formaal. Jeg paaistaar, at den høitærede Finanzminister ikke behøver at gaa til Marmor kirken for at se den Betragtning gjort gjældende overfor Statskassen, at det ikke er et Pengehensyn, som Staten kan tage, men ogsaa andre Hensyn. Den høitærede Finanzminister har jo foretaget forskellige meget omtvistede Transaktioner for Statskassen, som han aldrig har gjort noget Forsøg paa at begrunde derpaa, at det skulde være til Pengefordel for Statskassen, men som han har forsøgt at begrunde og bekræfte derved, at Statskassen har andre Hensyn at tage end rene Pengehensyn. Jeg behøver jo ikke at nævne disse Transaktioner, vi kjende dem jo Alle, men naar vi komme til en Aulsgaard, nogle Bøndergaard — jeg skal forresten ikke komme ind paa Principerne for Landbologivningen, thi deri er jeg enig med den høitærede Formand, at de ikke høre herhen — saa staar den høitærede Finanzminister absolut paa det Standpunkt, at, naar det er Statskassen, der skal sælge dem, er det rene og tørre Pengehensyn det Afgjørende.

Finanzministeren (Estrup): Det er forunderligt nok, at det ærede Medlem ikke selv har set, at hans Behreidelse gaar mig forbi og rammer Loven af 1ste April 1871. Det er jo ikke mig, der har opfundet, at disse Eiendomme skulle sælges paa den for Statskassen fordelagtigste Maade, men Loven af 1ste April 1871, der fastsætter det, og som er Udtrykket for, hvad der dengang ikke alene var Regjeringens, men den samlede Repræsentations Mening, og jeg vil henstille til det ærede Medlems Overveelse, om han tror, at det vilde være lystedes at bringe Loven af 1ste April 1871 igjennem med en saadan Forandring som den, han nu ønsker? Jeg tror, at det ærede Medlem maa kunne sige sig selv, at der saa ikke vilde have været nogen Lov af 1ste April 1871, og saaledes heller ikke nogen Fornødenhed for mig til nu at begjære nogen Ændring i Loven af 1871. Jeg tror, det er høist ubilligt, at det ærede Medlem retter en Be-

breidelse mod mig for kun at paafe Statskassens Interesse ved Salg af Statsejendomme, idet det ærede Medlem burde have rettet sin Behreidelse imod dem, der have været med til at vedtage Loven af 1871, altsaa ogsaa mod sig selv. Jeg tvivler om, at man nu i 1880 mere end i 1871 skulde kunne komme til den Erkjendelse fra den samlede Repræsentations og Regjeringens Side, at det skulde være et alment Formaal, der opnaeendes ved at udstykke en af Statens Hovedgaard til en Bondeby eller i luttet Husmandslodder. Naar det ærede Medlem paa Forhaand vil nedlægge en Indsigelse imod, at Bud underhaanden skulde kunne modtages, efter at Auktionen var afholdt, maa jeg for det Første gjøre den Bemærkning, at der jo ikke er noget absolut Paabud om, at der overhovedet skal holdes Auktion, og dernæst maa jeg gjøre den Bemærkning, at der forekommer mig at være noget Ubilligt i at ville stemple den underhaanden Bydende, i hvert Fald i dette Tilfælde, paa den Maade, som det ærede Medlem gjorde, thi det maa jo erindres, at den, der senere har gjort Budet underhaanden, er den Samme som den, der har gjort det høieste Bud ved Auktionen, og det er dog for meget forlangt, at han ved Auktionen skulde staa og byde sig selv over, naar ingen Anden vilde byde. Det ærede Medlem mente, at det i hvert Tilfælde vilde være urigtigt, om Finanzministeren, efterat der var holdt Auktion, modtog et Overbud, som skete underhaanden. Jeg gad nok egentlig vide, hvorledes det ærede Medlem, dersom han var Finanzminister, eller hvorledes en Finanzminister overhovedet skulde kunne forsvare sig afvise et klækkeligt Overbud, naar Loven paabyder ham at udbringe det mest Mulige af en Statsejendom. Ja, naturligtvis, dersom man kunde fastholde den Overbydende til ved en ny Auktion at staa ved sit Bud, ja, saa var det givet, saa kunde man iagttage den Form, at man holdt en Auktion endnu; men det lader sig ikke i alle Tilfælde gjøre, og det forekommer mig dog, at det vilde være for Smed at rette Bager, om Statskassen skulde paadrage sig en Byde, thi Andet er det jo ikke, ved at tage et mindre Auktionsbud istedetfor et høiere Overbud i, hvad det ærede Medlem betragter som den offentlige Moral Interesse, altsaa med andre Ord, for at de Auktionsbydende skulde læres op til ved andre Auktioner, der ikke interessere Statskassen, at komme frem med deres oprigtige Mening strax. De Auktioner, som Staten lader afholde over saadanne Eiendomme, ere nemlig aldeles forsvindende i Tal. Jeg ser i Virkeligheden ikke, hvorfor Statskassen skulde høre Tusinder af Kroner for et saadant Opdragelsesformaal. Jeg skal gjøre det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer, der interessere sig for en videre gaaende Udstykning af Eiendomme, opmærksom paa, at det jo ingenlunde er givet, at ikke en videre gaaende Udstykning kunde have fundet Sted,